

Vanhustyön keskusliitto

CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Korjausneuvonta

Vanhustyön keskusliitto

VANHUSTYÖN KESKUSLIITON KORJAUSNEUVONTA

- Valtakunnallinen korjausneuvojaorganisaatio
  - 15 alueellista korjausneuvojaa
    - Ikäihmisten asunnonmuutostöiden neuvontapalvelut
    - Vanhusten asuminen, esteettömyys, turvallisuus; työryhmiä, viestintää, luennointia

KORJAUSNEUVONNAN VAIHEET

- Yhteydenotto puhelimitse / Alkukartoitus
- Kotikäynti
- Suunnittelu, mahdolliset luonnokset
- Avustusten hakeminen
- Tarvittaessa urakoitsijan hakeminen

Korjausneuvojan työ maksutonta, muitten tahojen työ tietysti maksaa.

Korjausneuvojan rooli

- Neuvonantaja
- Yhteistyö muun vanhustyön kanssa
- Yhteydet avustustahoihin

- Ei ole vastaava mestari tai valvoja eikä töiden tilaaja

Korjausneuvojan työ

- Työ on monin tavoin vaativaa
- On hallittava rakennustekniikka laajalti
- On hallittava vanhusten asumisen erityispiirteet; esteettömyys, asiakas, avustaja
- Työkenttä vanhustyön asiantuntijoiden yhteistyötä
- Asuntotoimi, vammaispalvelu, veteraanasiat, kotihoito, terapeutit, avustukset
- Korjausneuvoja joutuu kuitenkin olemaan insinööri tai rkm, terapeutti, sosiaalityöntekijä, psykologi, asentaja, kirvesmies ja seuramies...

Tulokset

- Korjausneuvonnan parissa on suunniteltu korjauksia kaiken kaikkiaan 250 miljoonan euron edestä yksityistalouksissa
- Korjauksia on valmistunut yhteensä yli 25 000 kohteessa

Korjausten vaikuttavuus

Vuonna 2010 tehdyistä kohteista korjausneuvojen arvioiden mukaan 18,1% oli tehtävä, että asiakas pystyi jäämään kotiinsa asumaan

-koskee 807 kohdetta ja noin 1200 vanhusta

-tekisi palvelutalohinnoissa n. 8 milj.€/v

-erityisesti +80 ikäluokkaan tulisi panostaa

Korjausneuvonta

Suomessa asutaan hyvin monimuotoisesti

Korjausneuvonnassa tavoitetaan niitä heikompiosaisia

Ihmiset ovat sopeutuneet oloihinsa

Ongelmien ilmetessä ei osata toimia

Viestintään on panostettava

YLEISIMPIÄ MUUTOS-/ KORJAUSTÖITÄ OMAKOTITALOISSA

TOIMINNALLISIA KORJAUKSIA

- Sisäänkäynti /Ulkoport.
- Liikkuminen 2-kerroksisissa taloissa
- PH
- WC
- Sauna
- Oviaukko, kynnykset, tuet
- Valaistus
- Turvallisuus (palo, ym.)

PERUSKORJAUSTÖITÄ

- Vesijohto ja viemäri
- Keittiö (myös toiminnallisia korjauksia)
- Lämmitys
- Hormit, tulisijojen kunto
- Vesikatto
- Ikkunat
- Ulkomaalaus
- Rakennusvirheet

ULKOPORTAAT

TASONOSTIMET

LUISKAT

SISÄHISSIT

PESUTILAT

MUUTOSTYÖT

- asuinkerrokseen
- liukastamaton lattia
- lattialämmitys
- suihkutuoli
- tukitangot

WC

- Riittävän tilava
- Korkea wc-istuin sivutuella
- Muut tukikaiteet

SAUNA

- 2-askelmainen laudejakkara, matalammat lauteet tai 1-tasolaude
- tukijohde
- kiukaan säätimet
- kiukaan suojatuki

Vaikuttavuustutkimus

- Vaikuttavuustutkimus on tehty käymällä sotainvalidi- ja veteraanikohteissa, joissa on aiemmin tehty asunnon muutostöitä
- Kohteita yhteensä 120 kpl
- Tutkimus on tehty haastattelemalla henkilöitä tai heidän omaisiaan ja suorittamalla puhelinhaastatteluja
- Aikaisin kohde on vuodelta 1996 ja viimeisin vuodelta 2012
- Tutkituista kohteista 36% oli sotainvalidien, 30% veteraanien ja 34% leskien asuntoja
- Kirjattiin myös ne kohteet, jotka olivat siirtyneet muuhun käyttöön

Vaikuttavuustutkimus

- Tutkimuksessa selvitettiin, mitä korjaustöitä ja koska asuntoon/kiinteistöön on tehty, mitkä olivat korjauskustannukset ja saadun avustuksen määrä sekä mikä on ollut korjaustyön tekemisen tarve/peruste.
- Lisäksi on selvitetty veteraanin terveydentila haastatteluhetkellä (IADL-mittari, joka antaa käsityksen kognitiivisten kykyjen vaurion asteesta eli miten veteraani suoriutuu välineellisistä päivittäistoiminnoista).

Vaikuttavuustutkimus

- Veteraaneja ja heidän leskiään asui edelleen korjatuissa asunnoissa 88,3% tutkituista kohteista. Jälkipolville asuntoja/kiinteistöjä oli siirtynyt tutkittujen määrästä laskien 7,5% ja ulkopuolisille oli myyty 4,2%.
- Kotona asuvien määrä on melko suuri ottaen huomioon elossa olevien veteraanien ja heidän leskiensä keski-ikä (lähes 90 vuotta).

Vaikuttavuustutkimus

- Suoritetuista korjaustöistä kohdistui:
- kylpyhuoneisiin ja niihin liittyviin sauna-pesutiloihin 19%, (KH)
- ulkoportaisiin 17,6% (UP)
- puutteellisiin varusteisiin (vesi, viemärit, vesijohto-liittymät) 15,8%(PV)
- esteettömyyskorjauksiin 25,7%(EST)
- muihin korjauksiin 21,9% (MUU)
- Kohdekohtaisiin hisseihin saadut avustukset ovat kohdassa esteettömyys (EST).

Vaikuttavuustutkimus

- Korjaukset jaoteltiin vielä neljään osaan:
- korjaus/muutostyö oli tehtävä rakennusteknisistä syistä (RT)
- korjaus/muutostyö oli pelkästään liikkumisen kannalta helpottava (LH)
- korjaus/muutostyö oli tehtävä, jotta asiakas pärjäisi tulevina vuosina (PTV)
- korjaus/muutostyö oli välttämätön, että asiakas ylipäätään pystyi jäämään kotiin (VÄLT)

Vaikuttavuustutkimus

- Tutkittujen kohteiden korjaustöihin käytetty kokonaisrahamäärä oli yhteensä 1 946 900,00 euroa.
- Avustuksia edellä todetuille kohteille myönnettiin kaikkiaan 1 228 000,00 euroa, joka tarkoittaa keskimäärin 63% avustusta kuhunkin kohteeseen.
- Avustuksille kohdennettujen asumisvuosien määrä vuoden 2013 loppuun mennessä on 951 vuotta eli keskimäärin kohteessa on asuttu remontin jälkeen 8 vuotta (88% asuu edelleen)

Vaikuttavuustutkimus

- Kohteita, joissa remontti oli välttämättömyys, oli 42 kpl
- Näissä kohteissa on asuttu 329 vuotta
- Avustuksia nämä kohteet ovat saaneet 504 961 €
- Jos olisivat joutuneet muuttamaan palvelutaloon tms. olisi sen hintana ollut yhteensä lähes 12 miljoonaa € (hintana käytetty 100 €/vrk)
- Pelkästään näissä 42 kohteessa siis ”säästetty” lähes 11,5 miljoonaa €
- Tästä tietysti vähennettävä kotihoidon kustannukset

Miten edistetään kotona asumista

- Korjausavustuksiin kannattaa panostaa
- 80+ ikäluokkaan lisähuomio
- Työt eivät lähde käyntiin ilman asiantuntemusta
- Pienilläkin muutostöillä helpotetaan asumistoimintoja
- Vanhustyössä toimivien yhteistyö
- Turvallisuus tärkeä tekijä
- Uusi tekniikka tuo mahdollisuuksia
- Monipuoliset markkinat, uusia asumismuotoja, yhteisöllisyyttä

KORJAUSVUSTUKSET YKSITYISILLE / VANHUKSET

- VANHUUSVÄESTÖN JA VAMMAISEN AVUSTUS
- VAMMAISPALVELULAKI
- SOTILASVAMMALAKI
- JÄRJESTÖJEN AVUSTUKSET
- KOTITALOUSVÄHENNYS

VANHUSVÄESTÖN JA VAMMAISEN KORJAUSAVUSTUS 2017

- Jatkuva haku
- ruokakunnassa yli 65 vuotias
  - veteraanit erikoisasemassa
- tulo- ja varallisuusrajat
- haetaan ARA:lta
- max avustuksen määrä 50-70% hyväksytyistä kustannuksista
- korjausavustus myönnetään omistajalle tai kunnossapitovastuussa olevalle
- käyttörajoitus 5 vuotta

VANHUUSVÄESTÖN JA VAMMAISEN AVUSTUS

TULORAJAT v. 2017

Henkilöluku	1	2	3	4
€/kk (brutto)	1760	2940	3920	4995
Veteraanit/ veteraanien lesket	2290	3820	5100	6500

VAMMAISPALVELULAKI

- Haetaan kunnan sosiaalitoimen kautta
- Korvataan toimintojen kannalta välttämättömiä asunnon muutostöitä
- Edellyttää lääkärinlausuntoa muutostöiden tarpeellisuudesta (mutta ei vaikeavammaisuuden kriteeriä)
- Kunnalla määrärahoista riippumaton järjestämisvelvollisuus
- Ei tulo- eikä varallisuusharkintaa
- Kustannuksille ei ole asetettu euromäärää, korvataan kohtuulliset kustannukset

VALTIOKONTTORI

- Sota-invalidien avustus, haku Valtiokonttorilta
- Korvataan toimintojen kannalta välttämättömiä asunnon muutostöitä (laajemmin, kuin vammaispalvelussa)
- Sotilasvammaprosentin oltava vähintään 10 %
- Kohtuulliset kustannukset kokonaan, maximieumomäärä vahvistetaan vuosittain
- Mikäli sotainvalidille korvattu aikaisemmin toimintoja helpottavia muutostöitä ja kunto huononee, voidaan korvata myös peruskorjaustöitä

Kiitoksia!

*Sosiaali- ja terveysministeriö tukee Vanhustyön
keskusliiton korjausneuvontaa Veikkauksen tuotoilla.*

